

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
Egész évre . . . 24 kor.
Félévre . . . 12 kor.
Negyedévre . . . 6 kor.
Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor
10 fill. vagy egy □ cm.
hely 4 fill. — Nyilttér
és magánérdekű ismer-
tetés soronkint 40 fill.
Megjelenik naponkint
reggel 6 órakor,
hétfőn vagy ünnep után
déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19. Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József. Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

Egy ismeretlen kérdés.

Debreczen, február 28.

(—s.) Sok szó esett legutóbb a nemzetiségi kérdéstről a tisztelt Házban és a sajtóban egyaránt; voltak, a kik már sokalták is a dolgot s mi mégis azt a következtetést nyertük a legutóbbi nemzetiségi viták és diskurzusokból, hogy bizony-bizony kevés a tájékozottság és az érdeklődés még minálunk a nemzetiségi kérdés iránt.

Az érdeklődés épen azért csekély, mert ismeretlen dolgok nem kelhetnek igazi érdeklődést; azokat pedig, a kik a kérdést ismerik s figyelemmel kísérik, körülbelől az ujjainkon összeszámolhatjuk.

A dolog úgy áll, hogy a nemzetiségi vidékeken lakó magyarok látják és érzik a nemzetiségi mozgalmakat s vannak lokális értesüléseik és tapasztalataik; már az ország többi részében, p. o. a dunántúli s a fővárosi közönség nemcsak fogalommal, de érzéssel sem bír a kérdés iránt.

És emellett még mi reánk mondják, hogy vak sovinizmusban szenvedünk, holott épen a közöny és lanyhaság, a hibáig vitt tolerancia a nemzetiségi dolgokban volt mindig legfőbb szerencsétlenségünk.

Bezzeg, mint lüktet a szomszéd kis Romániában a nemzeti érzés,

micsoda agresszív nemzeti politikát üznek velünk szemben, mint nevelik a gyermekbe már a sovinizmust s a fogékonyságot a nemzeti álmok iránt és miként érdeklődik ott aprajagyja az ugynevezett „erdélyi kérdés“ iránt s mint ismeri annak minden fázisát, minden szereplőjét még a gyermek is!

Nálunk akadnak képviselők, politikusok, ujságírók nagy számmal, kik csak a miniszterelnök és Komjáthy polemiájából értesültek például a brassói subventio ügyéről, holott Bukarestben akkora volt a kérdés iránt az érdeklődés, hogy az eredményt falragaszokon hirdették, melyek egyszersmind a román-ságnak Metianu metropolita által szövegezett követeléseit is tartalmazták.

Ez az aktív buzgalom a mi közönyösségünkkel szemben valóssággal félelmetes.

A társadalom nálunk teljesen elejti a nemzetiségi kérdést, pedig az, hogy a társadalmat a maga nemzetiségi törekvései át meg át járják, még sokkal fontosabb annál is, hogy a kormányok a nemzeti eszme szellemében kormányozzanak, mert sikeres nemzeti politikát csak a közvélemény támogatásával, sőt nyomása alatt üzhetnek a kormányok.

De hogyan vezethetne a mi társadalmunk ebben a kérdésben, ho-

gyan teljesíthetné nemzeti feladatait, mikor azt sem tudja jóformán, miről van szó s mit is kellene nekünk akarni?

Egyik rész — ez a legnagyobb — mivel nincs épen forrongás s véres összeütközés, el sem tudja képzelni, hol van hát a baj; a másik pedig a tulvitt tolerancia olcsó bölcsességét emlegeti a lapja után, közben erősen óhajtva, hogy csak a passzivitással hagynának már fel azok az oláhok, mert hát az a passzivitás mégis csak nagy baj s emellett fogalmunk sincs arról, micsoda föderalisztikus veszedelmet rejt magában ez a jámbor óhajlás.

Azt, hogy ezeréves toleranciánkkal nyakunkra növeltük az összes nemzetiségeket, hogy azok ma nálunk és általunk megizmosodva félelmes ellenségeinkké váltak, mivel a nemzetiségi indulatok nem ismernek hálát, méltányosságot, azok csak érvényesülni s előre törni igyekeznek, hogy Pozsonytól Máramarosig a szlávok, Erdélyben és azonkívül N.-Váradig, Temesvárig a románság szervezkedik ellenünk idegen kultúrával, idegen pénzzel, idegen buzdítással, hogy agyonbecézett szászjaink és még inkább kényeztetett Fiuménk lépten-nyomon, nem anyyira veszedelmes, mint inkább sértő és tekintélyt rontó hetykességgel paczkázik velünk, hogy nyel-

TÁRCZA

Hoffmann meséi.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
A serdülő ifjuság számára feldolgozta:
John Nohody.

Furcsa dolog, ha valaki az én koromban fedezi fel, hogy kedve van a betűvetéshez s nemcsak kedvet kap hozzá, hanem meg is cselekszi azt.

Mindig szerény ember voltam s nem is tenném talán meg, ha nem látnám, hogy manapság a városi bizottsági tagok a pálinkamérésbe, vendéglősök a színügyi bizottságba, Gy. Viktor barátom pedig a szép lányok ölébe szeretnének ülni, egyszóval mind olyan helyre, a hová nem valók.

Még furcsább dolog, ha valaki azt akarja elmesélni, hogy miért nem házasodott meg.

Az én nősülésem a férfiakat csak akkor érdekelné, ha szépet vennék el, más-különbent azt mondanák, hogy magamnak tarthatom meg, a nőket pedig nyilván nem érdekeli, hisz, nem nagyon törték magukat, hogy horgukra kerítsenek.

Mégis megpróbálom azonban, mert mindig úgy tapasztaltam, hogy kevés ember

tudja ugyan pártatlanul megmondani, hogy miért sikerült, de mindenki el tudja magyarázni, hogy miért nem sikerült valami dolga.

Nos hát:

Első szerelmem neve volt Zsuzsika, foglalkozására nézve: patikusné.

Mennyi szerelmes verset irtam hozzá! Velinpapíron, npréselt nyomásu szines rózsabimbóval, két krajezár volt darabja, külön a papír, külön a boríték.

Máig is emlékszem egy pár kifejezésre:

„Kösziklán hervadó rózsaszál“, Pocsolyába ültetett efelejts“, „Szemébe hullott gyöngy“ stb.

Mindezen hasonlatokban az első rész Ő nagyságának becses férjére vonatkozott, a ki iránt távolról sem viseltem oly gyöngéd érzelmmel, mint Zsuzsikám, helyesebben mondva az ő Zsuzsikája iránt.

Legnagyobb előszeretettel azonban a: „Nefelejts szemednek kéklő tükrö“ hasonlatot alkalmaztam s úgy hiszem, ez is volt a legsikerültebb, mert, a mint azóta láttam, Heine Henrik, Löw Jóska és más költők is gyakran használják.

A környék intelligenciája valami eladósodott színészek felségelésére bált ren-

dezett. Két forint volt a belépés díja. Máig is sajnálnám a két forintomat, mert az adta népinek az volt az első dolga, hogy a jövedelemből pezsgőt hozatott és kártyázni ült — nekem is elnyerték vagy tíz forintomat — máig is sajnálnám, mondom, ha nem azon a bálon ismerkedtem volna meg Vele.

De hát megláttam s megszerettem őt nem is egészen egy perc alatt s szerelmünk meg születéséhez nem hiányzott egyéb, mint hogy megismerkedjek vele és ő is belém szeressen.

Nehezen ment, — már mint az ismerkedés — de segitettem magamon.

A csárdást a helybeli luteránus tanítóval táncoltam s arról tudtam, hogy ugrósnak szokott táncolni. A következő eljárást eszeltem ki. Megvártam míg, a frissnél ő is fel-emelgeti a cipőjét s a legelső kedvező alkalmal gyorsan a cipője sarka alá dugtam a lábomat.

Az eljárás eredménydus és pompás volt. Két sikoltás hangzott fel a teremben. Ő felsikoltott, mert megijedt, én pedig felsikoltottam, mert sietségemben ballábam helyett, a melyiken nem volt tyukszem, a jobb lábamat dugtam oda, a melyiken volt, sőt mi több, fájt is.

Levélpapírokat

Csont, fehér, szines, divatos mintázott és üzleti levélpapírokat, legolcsóbban csakis a

legolcsóbban

CSOKONAI-papirkereskedésben lehet beszerezni.

vünket megvetik, zászlóinkat mellőzik vagy gyalázzák, a külföld előtt megrágalmaznak, — szóval, hogy az összes nemzetiségek állig felgyverkezve állanak velünk szemben és felhasználják ellenünk a magunk gyöngeségét mindig, — azt még így nagyban és egészben sem igen tudja a mi közönségünk, nehogy az egyes részletek, események, fordulatok, vagy emberek iránt érdeklődnének.

Igy pedig nem lehet nemzeti politikát csinálni, mert igaz ugyan, hogy a nemzetiségi kérdés pusztán hatalmi kérdés, — a ki bírja, marja, — de hatalmi kérdés nem csupán a kormányok politikáját illetően, hanem a társadalmak mérkőzésében is.

Széll Kálmán kezében mindenestre jól vannak elhelyezve az ország nemzetiségi érdekei, de a mennyiben azok a társadalom felkarolását igényelik, arra nézve kevésbé vagyunk megnyugtatta, mert ezen kérdés iránt közönyös a magyar közönség.

Agonia. A politikai agoniának igazi mintaképe az, mely most az osztrák klinikán nem nagyon épületes látványt nyújt a szemlélőnek: a haldoklás végvonaglásai még eltorzítják az osztrák alkotmányosság boldogtalan testét, az összes életosztónok teljes lázadásban vannak és az önmaga felett érzett iszonyat irtózáttal festődik rá a hipokrata, eltorzított arcra. Nem képletesen szólva, konstatálnunk kell, hogy a birodalmi gyűlés megnyitása is az alsó-ausztriai tartománygyűlés egyidejűleges tárgyalásai a parlamenti elnyersülés jeleneteit potencirozott mértékben felújították s hogy a békitő értekezlet nem képes a várt megnyugtató befolyást érvényesíteni az osztrák pártok felzigatott szenvedélyeire és nyers lelkeire. Az egyenlő erők működése a két testületben ugyanazon eredményeket szülte és a jelenségeknek ez a konformitása szinte hivatva van rá, hogy világosan demonstrálja Ausztriában a parlamentarizmus bukását s az alkotmányos kormányzás lehetetlenségét. Vad korezmai jelenetek váltakoznak itt a politikai örültség

dühöngő rohamaival; a népképviselőt ethikáját épügy megrugdosták, mint a hazafiúi lelkiismeretet s az emberi méltóságot. Az alkotmányos kormányforma legnagyobb fanatikusainak is be kell most már ismerniök, hogy Ausztria a régi, kipróbált abszolútizmus előtt áll, mert az osztrák gordiusi csomó egyedüli megoldása épen csakis a hatalom kardja. Ha a nyugati kulturálatok rokonszenves sajnálkozással állnak e fordulat fázisaival szemben, és ha különösen Magyarország, melyet ezer szál köt össze Ausztriával, politikai undorral telve szemléli a császárváros eseményeit, a felvilágosodás szellemének maradt egy vigasza: az osztrák alkotmány összeomlása a legfeketébb reakció aegise alatt megy végbe és így indirekt a szabadeivőség javára lehet írni. A legsötétebb középkor vérmesei és zsidóüldözései a modern civilizáció villámfényében ünnepeleték orgiáikat, a fanatizmus beleette magát a közélet minden idegszázába: tragikomikus álarozos bál volt megfordított programmal, dominikánusok, jezsuiták, poroszok, üvöltő dervisek, pribékek, rablólovagok divatos öltönybe burkolva üzték itt üzelmeiket. Azt az egyet meg kell adni az osztrák destruktív pártoknak, hogy szigorúan betartották a Shakespeare-féle „rendszert az örültségben”: hogy lehetne különben megérteni, hogy a csehek, a többség zöme, a legdühösebben forgatják az obstrukció fegyvereit; hogy lehetne különben megmagyarázni, hogy ugyanazok a csehek, a kik politikai aspirációik megvalósulását csak a törvényes viszonyok kereteiben remélhetik, minden erejükkel a parlamenti alkotmány szétrombolásán dolgoznak és végül — és erre a foltra nehezen találunk szent Venczel földijeit tisztószert, — mint merészkednek a mosdatlan száju osztrák néptribunok valóban minősíthetetlen invektíváikat az uralkodó felkőlt személye ellen irányítani, kinek különös jóakarata rá épők vannak oly igen ráutalva s kinek alakja különben oly magasan áll felettük, hogy ostoba gázságuknak minden sara sem érne fel a felkent király szent saruinak sarkáig sem! Az utolsó napok tünetei megérlelték a magyar nemzetben annak megismerését, hogy Magyarország a legkevésbé sem érezhet magában hivatást, hogy biztosítéki alapot szolgáltatson az osztrák alkotmány fentartásáért és hogy a magyar érdekek megóvásában az osztrák népek kormányformája mostantól fogva többé nem lehet döntő tényező.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A német császár üdvözléte.

Berlin, február 28. A császár meleg táviratban üdvözölte Viktória királynőt és a walesi hercegezt a paardebergi győzelem alkalmából.

Rákosi Jenő kultuszminiszter (?)

Budapest, február 28. A Magyar Szó Wlassics távozása esetére Rákosi Jenőt kandidálja kultuszminiszternek. A Bud. Tudósító kerekben megezáfol minden controversiát Széll és Wlassics között.

A brassói ügy.

Budapest, február 28. A brassói ügyben a Magyar Szó írja, hogy Ugron Gábor a XII-ik hadtest parancsnokságához folyamodott zabmennyiség szállításának elnyeréseért. Huszonkétezer métermázsát el is adott szerződés mellett Barnek Jeremiásnak, minden métermázsza után husz krajczár provizióért.

Osztrák képviselőház.

Bécs, február 28. A képviselőház a köszönbányászok sztrájkjára vonatkozó sürgős indítványok tárgyalását folytatja. Demel képviselőn kívül elő vannak jegyezve az indítványok ellen: Roschmann, Wolf, Novák; az indítványok mellett Cingr, Roser, Resel, Schücker, Zeller, Knittel, Kaftan, Stojan, Siller, Milewzski, Pfeiffer Gyula és Seichert.

Napirend előtt Gessmann külön bizottsághoz kéri utasíttatni az állami alkalmazottak kauczió kötelezettségének megszüntetéséről szóló indítványát.

Az elnök a bizottság nagy számára hivatkozva, visszautasítja ezt az indítványt, mire a ház az indítványt a költségvetési bizottsághoz utasítja.

Az Egyiptomból való behozatal.

Bécs, február 28. A hivatalos lap jelentése szerint az osztrák kereskedelmi miniszter és osztrák belügyminiszterrel és a magyar kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve az alexandriai közegészségi állapotok tartósan kedvező voltára való tekintettel hatályon kívül helyezte az Egyiptomból való behozatalra eddig még fennállott rendkívüli közegészségügyi intézkedéseket.

— Pardon — hebegé ő — nem vettem észre.

— Kérem — hebegém én oda-oda kapva cipőmhöz — nincs mit, én vagyok a hibás, nevem Viola Máté, adóhivatali segéd-tiszt, szabad kérem egy ujrát.

— A lábtaposásból?

— Nem. A csárdásból.

— És ő, az angyal, eljött velem,

— Igazán sajnálnám, szólított meg tánc közben, ha az én ügytelenségem miatt megfájulna a lába.

— Kérem — mondám udvariasan — édes teher volt.

— No-no — mosolygott — tudom én, hogy nem vagyok éppen könnyű.

— Oh kérem — mondám lekötözően, lépett már az én lábamra ló is, még se lett bajom.

A miben különben nem is hazudtam. Az ismerkedés ilyenformán megtörtént, nem volt más hátra, mint hogy tudtára adjam szerelmemet, mely mély volt, miként a tenger, vagy legalább is, mint a csorda kutja.

Tudtára adni! De hogyan? Mikor a férj árgus-szemekkel őrizte az ő, az én, a mi Zsuzsikánkat.

A praktikus ember azonban segít magán, a hogy tud.

A patikusnak volt egy nagy sárga macskája, nekem volt egy fehér. Fentnevezett sárga macska a fehérhez járt udvarolni, mellésleg mondva, nem nagy örömemre énnekem.

A macskáknál a vizelés és udvarolás ideje ugyanis úgy látszik az éjféli utáni órákra esik.

(Azért alusznak bizonyosan annyit nappal.)

Nos, mikor érkezett az én macskámnak fogadási órája, odakészítettem az asztalra egy köcsög aludt-tejet.

Még a flóri könyvéből tudtam, hogy a cziczák szeretik az aludt-tejet.

Mikor a falatozást bevégezték, a magam macskáját zsákba dugtam, a társára pedig jót huztam a botommal.

Ilyenformán jeleztem, hogy vége a ... bálnak.

Ne mondja senki, hogy nem intelligens állat a macska!

Megértette a célzást, nem marasztaltattamagát és haza takarodott.

Egyik szómat a másba ne öltsem, mikor már láttam, hogy bele tanult a házi szokásokba, az utolsó fogás, már mint a nádpálca előtt, még egy levélkét kötöttem a farka alá.

Illatos levélke volt, pacsulival hintetem be!

Milyen nagy volt másnap az örömöm, mikor láttam, hogy ujmódi postaszekrényem üres!

Igy folyt ez a dolog valami két hétig. Csak az aggasztott, hogy választ sohsem kaptam.

Talán nem frankirozták a bélyeget ... aludt-tejjel.

Végre is nem birtam ki a bizonytalanságot s mikor gondoltam, hogy eléggé megvettem szerelmem melegágyát, egy — még a többinél is illatosabb levélben ... randevut kértem.

A ki hallgat, beleegyezik, el is mentem a randevura.

Este 9 óra volt. A kerti filagoria setét, mint a gonosztevő lelkiismerete, vagy tán még olyanabb.

Bemegyök. Tagjaimat a láz, a boldog szerelem mámara rezegtette, mint kutya a nyulbört.

A sötétben valami neszt hallok.

Angyal! rebegém.

Mátém! Susogó egy hang.

A „h-dorogi szerelmi kalauz” utmutatása szerint az következett, hogy térdre essek.

Jaj! de alávaló dolog a vasgeregelyre térdelni!

Angyal! rebegém újra, borulj dobogó keblemre.

Ráborult.

Adáz gyanu kelt szivemben Imádotmat nem becsültem 60 kilánál többre, a keblemre hulló teher pedig tetsvérek közt is nyomott két bécsi mázsát.

Gyufát gyújtottam.

Elfelejtettem, azaz, hogy nem is tudtam, hogy a szakácsnét is Zsuzsikának hívják.

Szerelem istennője, takard el bánatos arcodat!

A német trónörökös kitüntetése.

Berlin, február 28. Veragua herceg vezetése alatt rendkívüli spanyol követség érkezett ide, hogy Frigyes Vilmos trónörökösnek átadja az aranygyapjas rendet.

A sztrájk.

Prága, február 28. Az egész sztrájkterületen változatlan a helyzet.

Az angol költségvetés.

London, február 28. Az alsóház folytatta a tengerészeti költségvetés tárgyalását és elfogadta a legénység tételét.

A dél-afrikai háború.

— Távirati tudósítás. —

Angol-győzelem.

London, február 28. A Reuter-ügynökség jelenti Sterkspruitból 26 iki kelettel: Ladygreyből ideérkezett bur forrásból való jelentések szerint Brabant tábornok elfoglalta Jamestownt és a burok összes lovait zsákmányul ejtette

Fegyverszünet.

London, február 28. A Standardnak jelenti Pietersstationból 25-iki kelettel: Ma reggel fegyverszünetet kötöttek a harczó felek, hogy halottaikat eltemethessék.

Menekülés Transzválból.

London, február 28. A Timesnak azt jelenti Lourenco-Marquezból tegnapi kelettel, hogy sok angol és más idegen lakos elhagyja Transzvált. Az utóbbiak között meglehetősen sok kormányhivatalnok van, a kik három hónapi szabadságra Hollandiába mennek.

A lapok Cronjéről.

London, február 28. Cronje kapitulációjáról azt írja a „Standard“, hogy ez nagy siker, de nem szabad konzekvenciáit tulozni. Tisztjeinknek és katonáinknak — mondja a nevezett lap — még több áldozatot kell majd hozniok.

A Morningspost azt mondja: Márjás hallani, hogy Anglia nagylelkűséget tanusítson a legyőzött ellenség iránt. Nekünk azonban e tekintetben megígérte Chamberlain, hogy a háború ismétlődését lehetetlenné fogják tenni.

A Daily News szerint nem szabad azt hinni, hogy minden akadály le van győzve. A nevezett lap örömmel regisztrálja azt a hírt, hogy legközelebb hajóra szállítják a 8. hadosztályt.

A Daily Telegraph azt mondja, hogy Roberts diadalának az a hatása lesz, hogy a külföldi sajtó, a mely eddig örült szerencsétlenségünknek, most más hangon fog beszélni.

A Times szerint Cronje balsikerének jelentősége nehezen határozható meg. A hollandusok épen olyan szívósak, mint az angolok és Roberts diadalát valószínűleg újabb diadaloknak kell még követniök. El lehetünk tehát készülvé a háború folytatására.

Berlin, február 28. Cronje kapitulációjáról ezt írja a „Post“: Igazságtalanság volna, ha a burok vitéségének méltatásánál nem emlékeznének meg elismeréssel a brit csapatok fáradozásairól és kitarásairól. Ők is a legnagyobb bravúrral küzdöttek és veszteségeik valószínűleg nagyobbak, mint buroké. A dicsőség legnagyobb része azonban Roberts lordot illeti. Csak az ő megérkezése után tanusítottak az angolok olyan friss iniciatív fellépést, a mely nélkül sikert aratni lehetetlen.

A „Berliner Neueste Nachrichten“ szerint Cronje kapitulációja egyike a történelem legdicsőségesebb vereségeinek. Cronje kapitulációjával az angolok elhárították az

első akadályt Bloemfontein felé való előnyomulásuk elől, de azért bur földön való előnyomulásuk nem lesz könnyű dolog.

A „Vossische Zeitung“ ezt írja: Cronje tábornok személye felér egy egész hadsereggel és azt a leverő hatást, a melyet a koodoosranddrifti teyverletével Bloomfonteinben és Pretóriában előidézhethet, nem szabad kicsinyleni. A mellett azonban a nevezett lap szintén kiemeli, hogy a bur köztársaságok végleges legyőzéséig még sok akadályt kell leküzdeni.

A Börsencourier ezt mondja: Cronje tábornok a tulnyomó hatalommal szemben kifejtett mindent, a mi embertől telik és megérdemli azt a nevet: a dicsőségesen legyőzött. Az angol faj hegemoniáját ez a háború mindenestre meg fogja alapítani. Ha legyőzött nép sohasem követelhetett kiméletes bánásmódot a győzöttől, a dél-afrikai köztársaságok németalföldi lakossága mindenestre megkövetelheti, mert az okosság is azt parancsolja Angliának, hogy jövőre a teljes egyenlőség alapján való bánásmódot biztosítson neki, hogy a mostani ellettállásnak élet vegye.

A „Nationalzeitung“ azt mondja, hogy Cronje tábornok fogságba jutása sulyos csapás a burok ügyére. A katasztrófa morális hatása bizonyára nagyon leverő, mert bizonyos, hogy a burok jobbszárnya teljesen megsemmisült. A buroknak számot kell vetniök azzal is, hogy teljesen magukra lesznek hagyatva és hogy még közbenjárás sem fognak megkísérelni más államok. — Meglehet tehát, hogy kétségbeesett harcra van kilátás, a melynek folyását és hatásait ma még nem lehet megítélni.

Colenso, február 28. Angol távirat jelenti, hogy a burok az angolok hadállásait meg akarták kerülni. Nehéz küzdelemre van kilátás.

London, február 28. A Reuter-ügynökségnek jelenti Paardebergből tegnapi kelettel: Cronje főleg a kanadai csapatoknak és a Gordon-higlandeknek az ellenséges sánczokra intézet vitéz éjjeli támadása következtében adta meg magát.

Diszkard Cronjének.

Páris, február 28. Az „Intransigeant“ gyűjtést indít egy diszkardra, — a melyet Cronjének akarnak átadni. Tegnep este a boulevardokon tüntetés volt a burok mellett, miközben két angol embert kigunyoltak. Több lap annak a nézetének ad kifejezést, hogy Cronje szerencsétlensége még nem döntötte el a háború sorsát és remélik, hogy Európa interveniálni fog.

NAPI HIREK.

— **Pör a város ellen.** A városi közgyűlés még 1896-ban elhatározta, hogy a városi széképületet két emeletesre emeli. A tanács e közgyűlési határozat értelmében árlejtést hirdetett. Több ajánlattevő közül a legolcsóbb volt Blau Gyula miskolezi építészé, aki az építést 294000 frtért vállalta el és a szerződést ő maga részéről alá is írta, a tanács azonban jóváhagyását a szerződéshez nem adta. A szerződés értelmében ő köteles volt az egész épület felét még azon évben fedél alá huzni. A Blau állítása szerint az építési állványokat idehozatta és a munkásokkal is szerződött. De eközben új áramlat keletkezett s nagy szótöbbséggel a városi közgyűlés napirendre tért az építés felett. A belügyminiszter az utóbbi közgyűlési határozatot jóváhagyta. Blau ezután az ő állítólagos kárairért barátságos uton próbálta magát kárpóltatni, de ez nem vezetett eredményre. Így Blau most pert indított a város ellen és 9000 forintot kér az ő állítólagos kárainak a megtérítése czimén. A

debreczeni kir. törvényszék a perfelvétel napjával márczius 29-ét tűzte ki.

— **Személyi hir.** Dóczy Imre, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület középiskolai felügyelője a mult héten az ev. ref. felsőbb leányiskola meglátogatása czéljából Szatmárra utazott.

— **V. H. O. Sz.** Tiszay Dezső pécsi szinigazgató 200 korona befizetése mellett belépett a vidéki hirlapírók országos szövetségének alapító tagjai közé. A hirlapíró szövetség czéljaira adományozott a Pécsi Takarékpénztár 100 koronát és Kondor Béla Pécssett 10 koronát.

— **Diák-kongresszus Debreczenben.** Említettük, hogy Debreczenben országos diák-kongresszus lesz. Idejőn az ország fiatalságának színe-virága, hogy tanácskozzék afölött, mily módon legyen képviselve a magyar diákság a párisi világkiállításon tartandó egyetemes diák-kongresszuson. A diák-kongresszus intézősége a várostól 2000 korona segélyt és ingyen nyomtatványt kér. A kérvényben kivan fejteve a diák-kongresszus czélja.

— **A debreczeni jogász és tisztviselő körnek 1900. évi márczius hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor saját helyiségeiben rendes közgyűlést tart.** Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Esetleges irdiváryok. 5. Tisztújítás. Debreczen, 1900. évi február 25. Az elnökség. ¶

— **Hymen a bandában.** Karneval furfangos és hamis volt az idén is. A saját embereit sem kimélte s rabbá tette, kit azzá tehetett. Így járt Magyary Lajos, a Magyary testvérek kitűnő bandájának tehetséges fiatal tagja is. Egész télen hűséges vitéze volt Karnevalnak. Sok harcát nézte végig az amoretteknek, sok sebesültet látott maga előtt, kiket Hymen könyörtelenül fűzött rózsalánzcra s nem egyszer kellett vonójával a körülte röpködő amoretteket elűzni, de végre ő is úgy járt, mint Cronje. Megadta magát föltétlenül! Tegnapelőtt írta alá Amornak a szerződést, mely szerint Jónás Matildnak adja feltétel nélkül a szívet és kezét. Az intrikus Karneval pedig eltűnt, hamukat szórva fejére s ott hagyva legutolsó áldozatát a farsang hosszú bójtjének kapujában.

— **Uj óvónő.** Az ev. ref. iskolaszék Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester főgondnok elnöklete alatt ülést tartott, a melyen tizenhat szótöbbséggel Oroszné Barcza Borbálát választották meg óvónőnek a timár-utcai óvodába.

— **A városháza folyosójáról.** Nagy sokadalom volt ma délelőtt a Komáromi-ház folyosóján. Úgyes-bajos emberek és asszonyok tömege lepte el a rendőrségi hivatalokat. Két csicsogói menyecske is diskurálgatott, családi ügyeket latolgatván.

Az egyik panaszosan mondta: — Az uram mindig iszik, nem tudom leszoktatni róla. Pedig kár, hogy teszi, mert egy-egy kirugás után másnap teljesen össze van törve.

Mire rákontráz a másik: — Az még nem baj. Az én uram is iszik. Ha nem, akkor aztán másnap — én vagyok összetörve.

— **A Petőfi dalkör lobogója.** A Petőfi dalkör választmánya már korábban elhatározta, hogy zászlót készített. A zászlót pályázat útján kívánja az elnökség elkészíttetni. Felvilágosítással a részletekre nézve az elnökség szolgál.

— **Megnyílt iskola.** A tiszti főorvos jelentésére a polgármesteri hivatal elrendelte, hogy a r. kath. I. oszt. elemi iskola a) és b) szakasza ismét megnyitható, mivel a kanyaró-betegedések teljesen megszűntek. A két iskola termei ma nyílnak meg ismét.

— **Kanyaró.** A mester-utcai óvodát holnap bezárják. Ugyanis a tiszti főorvos azt jelentette, hogy az iskolákban kanyaró-betegedések fordultak elő.

— **Czecz tábornok hazajön.** A miniszterelnök a szabadságharc egy érdemében gazdag agg katonáját becsülte meg azzal a majdnem kétezer korona penzióval, amit az állam kasszájából kiutalványozott neki. Czecz János tábornokról van szó. Amerikában élt eddig s a kolozsvári ereklyemúzeum vezető elemeinek jutott eszközbe az, hogy lehetővé kellene tenni az agg hősnek a hazajövetelt. A miniszterelnök is csatlakozott ehhez az óhajtáshoz s ezerkilencszázhusz korona nyugdíjjal biztosította a tábornoknak a megélhetést. Czecz tábornok májusban már Kolozsváron lesz. Ebben a városban fogja leélni, a mi még számára hátra van, tiszteletben, nyugalomban.

— **Veszedelmes arezkenős.** A belügyminiszter a Spitzer-féle arezkenős név alatt forgalomba hozott kendőző szer árulását eltiltotta, mert az országos bírósági vegyész által megejtett vizsgálat szerint az a legerősebb mérgek egyikét tartalmazza. A miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy az illető szernek forgalomba hozatalát éber figyelemmel kísérik és adott esetekben a törvényszerű megtorló eljárást alkalmazzák.

— **A hóhér hagyatéka.** Különös árverés volt a minap Freystadt sziléziai városkában. A hóhér hagyatékát árverezték. A tárgyak között volt egy 1695-ből származó hóhérpallos, mely 81 márkán kelt el. Eladták a nagy kereket is, melylyel hajdan az elítélteket kerékbe törték, a mester kalapját, vörös frakkját és a hóhér kötelét. Nevezetes, hogy a hóhér hagyatéka elkelt az utolsó gombig.

— **A lex Heintze hatása.** A berlini Vorwärts című ujság a berlini rendőrkapitányt az a rendeletét teszi közzé, amely szerint külön őrzést alakítanak, a melynek az lesz a feladata, hogy ellenőrizze a különféle üzletek kirakatait. Az ellenőrzés célja, hogy kirakatba olyan képek ne tétessenek, a melyek sértik az illendőséget. Berlinben tehát már belátták az ily képeknek az újabb nemzedékre való káros hatását, sőt nálunk is egyes nagyobb városok, mint Szeged, Nagyvárad, Kassa szintén megtették az intézkedést e tekintetben. Csupán csak Debreczen alszik. Vagy talán itt nem is található illendőséget sértő képek?

— **Veszedelmes osztriga.** Az orvosok és a természettudósok gyakran tanakodtak azon, hogy mi okból terjed a tifusz olyan rettenetes módon az appennini félszigeten, hol évente körülbelül 200,000 ember esik áldozatul. A rejtély most már meg van oldva: a tifuszt a velencei osztrigák terjesztik, melyekre a csatornában ragadnak a baczilusok. Erre vall az a körülmény is, hogy a várostól távolos osztrigatelepeken egészen osztrigát tenyésztnek.

— **A fotografálás eredete.** Egy londoni ujságban azt állítja most egy angol tudós, hogy a fotografálás nem Daguerre találmánya, sőt nem is e század szülötte. Egy ó-egyiptomi sírban ugyanis fotografáló kézikamarát találtak, amelynek rendeltetése az ó-klasszikusok idézeteiből tisztán kiviláglik; valamint az is, hogy a fotografálás tudománya Egyiptomba a kinaiktól származott. Hogy ez a talált kézikamera mennyiben hasonlít a mai Klapp-Kodakhoz és volt-e benne napfényél- és betehető filmtekerés — arról nem tesz említést az angol tudós.

— **Hóra a párisi kiállításon.** Érdekes dologról ad hírt az aradi Tribuna Poporulni. Azt írja ugyanis a nevezett ujság, hogy egy romániai tehetséges festő: Popoviczi György másfélévi munka után befejezte monumentális festményét, a mely Hórának, a hírhedt fölkelő oláh vezérnek 1674-en történt kerékbe törését ábrázolja. A kép a párisi kiállításra készült. Ha lesz, aki a festmény történelmi háttérét megértse a francziákkal, Popoviczi ur képe mindenesetre nagy dicsőséget fog szerezni a román képzőművészetnek.

— **Drágul a tinta.** Nem valami általánosságban tett kijelentés következik itt, hanem egy majdnem hivatalos jellegű tudósítás, amely azt adja hírül, hogy a tinta drágább lesz, mint eddig volt. Tegnap, szerdán volt a napja, hogy ezt a hívatottak: a tintagyárosok kimondták. Bécsben egy szálló nagytermében volt a gyűlés, amelyen Ausztriából tizenkét gyáros, Magyarországból azonban csak kettő vett részt. A nyerstérmények egyre drágulnak, és a tinta szállításához szükséges üvegáruk ára is rohamosan emelkedik. Az értekezlet bizonyára ki fogja mondani, hogy a tinta árát emelni kell. — Ennek azonban előreláthatólag nem lesz semmi hatása:

1. hivatalokra, ahol a szegény irnokok ezentul is épen annyit fognak írni, mint eddig,
2. az alanyi költők ama tulnyomó többségére, amely új évszakok beálltával versekkel szokta a lapokat megrohanni, és
3. a kis fiúk ujjaira, amelyek ezentul is tintások lesznek.

Ennél a három kasztnál ugyanis minden a régiben marad még akkor is, ha egy liter tinta annyiba fog kerülni, mint egy liter elsőrangú angol likőr . . .

SZINHÁZ.

Czifra nyomoruság. Tegnap d. u. az ifjuságnak ingyen előadásul Csiky Gergely kitűnő színműve: *Czifra nyomoruság* került színre s mint talán felesleges is megírni — zsufolt ház előtt. Az ifjuság *Komjáthy* János iránt háláját tegnap d. u. is tapsokban róttá le, ez a legolcsóbb s a megalkotva rögtön elmuló művészetért a legszebb és legjobban esőbb is. Az előadás nagyon szépen folyt le, a világot sem látszott sem a rendezésben, sem a szereplőkön, hogy az a tenger ifju ember ingyen töltötte be Thália templomát. Elismeréssel adózunk a színigazgató urnak, ki lehetővé tette nagy áldozat árán is, hogy az ifjuság szegényebb elemeit szórakoztatva tanítsa, csiszolja. A mi az előadást illeti, legelső sorban is *Komjáthy* Jánost emeljük ki, ki épen oly drámai szenvedéllyel és lírai érzélemmel játszott; művészetét a lelkes ifjuság sokszor meg-megújuló tapsviharban méltányolta. — *Fái Flóra, Tanai Frigyes, Kiss Irén, Szabó Irma, Fenyéri Mór, Tóth Elek, Rubos Árpád* szintén teljes művészettel egyénitettek s az ifjuság zugó tapsviharai nekik is bőven jutottak. **K. K.**

Tegnap a „Gésák“ című kedves vigjáték került színre nálunk és pedig ezuttal kétféle érdekesség is vonzotta a közönséget; egyik, hogy ezuttal *K. Galyasy* Paula, közönségünknek régi kedvence, mint vendég, *Mimóza* szerepében lépett fel; másik, hogy *Perényi Margit*, Molly szerepét játszotta, mely szerep miatt a közelebbi időkben némi konfliktus volt kitérőben a színháznál, de a melyet az igazgató tapintatos eljárása elsimított.

Meg is töltötte a közönség zsufolásig a színházat s volt olyan falrengető taps, hogy szinte alig lehetett az előadást folytatni.

Galyasi Paulát igen rokonszenvesen fogadta közönségünk. Belépésekor hosszasan megtapsolta, miközben gyönyörű virágállványt nyújtottak fel neki. Igen szépen énekelt, a mi máskor is megvolt, hanem hogy játékban is nagyot haladt, azt ez este bebizonyította. Kedves *Mimóza* volt, kecses mozdulatokkal, minden tekintetben kifogástalan játékkal. Minden jelenése után sűrűn tapsolták és hívták lámpák elé, sőt az első felvonás végén még a vassüggöny ajtón is meg kellett jelennie.

Perényi Margitot (Molly) megjelenésekor perczekig tartó taps fogadta, úgy, hogy kissé vágni kellett az előadás folytatásával. Taps közben egymásután adogatták fel a szebbnél-szebb virágállványokat és bokréteket.

Perényi Margit kedves megjelenésű művésznő, a kit meg szoktunk már a mienknek tekinteni s a kiről mi is mindig nagy elismeréssel emlékeztünk meg. Tegnap fel-lépését érdeklél vártuk s hozzáfűzött reményességünkben nem is csalódtunk. Olyan

kedves közvetlenséggel játszott, s oly szépen énekelt, hogy egészen elragadta vele a közönséget. Hogy a második felvonásbeli tánca nem sikerült úgy, mint a többi, annak egyedül a zenekar az oka, mely oly sebességgel nyargalt, hogy arra lehetetlen volt táncolni. Általában az egész előadás alatt éreztük, hogy a zenekar nagyon szaladó kedvében van, pedig ez felette megnehezíti az előadó személyzet munkáját. Teljes elismeréssel adózunk *Perényinek* azért is, hogy ő nem a sablonos Mollyt, az ő gondtalan gyermekes pajkosságával, hanem a szemérmes, szerető leányt állította elé; szerencsés gondolat, melyet teljes művészettel vitt keresztül. A harmadik felvonásban érte el művészetét tetőpontját, a mikor a tapsnak és éljenzésnek sehogy sem akart vége szakadni.

Itt megemlítjük, hogy előadás végével a színházból távozó *Perényit* az előcsarnokban egybegyűlt közönség lelkesen megéljenezte.

A darabban közreműködők, kiket már többször láttunk és méltattunk, mindnyájan jót nyújtottak. (P.)

Bohémek hamvazó szerdája. Vidám bohémek gyűltek össze tegnap este színelőadás után az „Angol királynőben“, kik a legujabb Rolly-Pollyt és *Mimózát* ünnepelték. Szellemes pohárköszöntőkben nem volt hiány. A vidám társaság csak éjjel után oszlott szét. Ott volt: *Perényi Margit* édes anyjával, *Galyasi Paula* férjével *Környei Bélával*, *Bartháné, Csügényi Vilma* és *Dombainé* az ismert drámai művésznő, mint vendég.

Nyilatkozat.

Tegnapelőtt d. e. a főutcán egy tekintélyes uri ember azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy a színtársulat általam is nagyrabecsült tagját, *Perényi Margit* k. a.-t, ne üldözzem. Én ez állítást — mint valótlant, a leghatározottabban visszautasítottam s kértem, nevezze meg az illetőt, ki neki ezt mondotta. Nem tette. Ma este — másfél napi távollét után hazaérkezve — arról értesítettek, hogy *Perényi Margit* k. a. mai fellépte alkalmából a debreczeni szerkesztőségektől palmaágakat kapott s a szerkesztőségek között nem szerepel a Debr. Ellenőr, még pedig az okból, hogy én izgattam volna a szerkesztőségben a palma adása ellen.

Ezen valótlan állításokkal szemben erkölcsi kötelességemnek tartom a nyilvánosság előtt kijelenteni, hogy *Perényi Margit* k. a. ellen *sohasem izgattam; mióta az idei szezonban ép egy kritika miatt, melynek nem is én voltam a szerzője — afférem is volt, soha operett-operáról kritikát nem írtam s nem is írok s hogy a palma felnyújtásáról nem tudhattam semmit, mert — mint már fentebb említém — el voltam utazva.*

Debreczen, 1900. február 28.

Lów József,

A „D. E.“ belmunkatársa.

Kiállítás Debreczenben.

— Lopott holmiból. —

Debreczen, február 28.

A délutáni órákban lélekszakadtan rohant be a rendőrségi tudósító:

— Gyertek kiállításba.

Kérdően néztünk egymásra, majd a rendőrségi tudósítóra. Kiállítás Debreczenben? Képzőművészeti, ipari, kereskedelmi, avagy színeszeti kiállítás? És mi erről semmit sem tudtunk. Mindenesetre örvendetes, hogy ismét van kiállítás városunkban. De a rendőrségi tudósító nyomban kiábrándított.

— Lopott holmik kiállításáról van szó.

A csalódás bántó volt. Miért épen lopott holmik kiállítása?

De a rendőrségi tudósító biztatott, hogy nézzük meg ezt a kiállítást, melynél sajátosabbat még nem láttunk.

Nem is kellett messze fáradni. A bünyű osztály tágas udvarára. Az udvar tágas térsége telve a lopott holmikkal. Középen asztal, az előttül Végh Gyula h.-főkapitány. Mellette egy déleczeg csendőrfőhadnagy. Egy őrök és egy csendőr jegyeznek. Két rendőr pedig szerbe-számba szedi a tárgyakat. A háttérben a károsok reményteljes csapata és néhány kíváncsi. Két szuronyos börtönőr között lehorgasztott fővel fiatal, tagbaszakadt napszámos. Csak sóhajt, csak sóhajt, de szólni nem mer.

A betörők szekérrel jártak és forgópisztolylyal. A nyári lakokat látogatták és egy-egy éjjeli kirándulás alkalmával négy-öt lakot fosztogattak ki. Az ember csodálkozóba esik. Huszonkilencz izben törnek fel lakokat; szekérre raknak belőlük az utolsó gombig minden kihordozhatót és egyszer sem csipik őket rajta. Pedig, úgy mondják, a debreczeni kerteknek is vannak baktérek; aztán a rendőrségünk egyrésze éjjeli szolgálatra van beosztva. Most van annak az ideje, hogy földerítsék, mennyivel kellene szaporítani a rendőrséget, hogy a polgárság vagyona ne legyen a betörők prédája.

A rendőrségi tudósítónak igaza volt. A lopott holmik kiállítása unikum. Azt mondják, a lopott borból eladtak vagy 700 litert, mégis van ott vagy tíz hordóval. És a tárgyak között ágynemű, nyári ruha, tajték pipa, edény, evőeszköz, telefon-gomb, fegyver, könyv, szalonna, sonka, kolbász, kerítés-drót, mindenféle házi eszköz zsbivásári rendtelenségben.

A csendőrök hónapok óta vigyázták a környék piacain, mikor jelennek meg az első holmik. Vámos-Pécsé a dicsőség. Ott kezdték árusítani első sorban az ágyneműeket. A csendőrség nyomban lefűlelte az árusítót. Nyomról-nyomra mentek, míg összeszedték a lopott holmik egész arzenálját.

Négy tettes került eddig kézre. Közülök a banda feje: *Faragó János*, öngyilkos is lett.

A nyomozás még folyik javában. A részletekről tehát még csak ezután számolhatunk be.

Tudósítónk a következőket írja:

Debreczenben egy közkereseti társaság foglalkozott rendszeresen a betörésekkel. A legtöbb betörést a debreczeni kertészekben követték el. Ujabbán a lopott-sertésekből találtak az öngyilkos *Faragó János* óljában *tizenhét darab sertést*. Szombati Istvánnál (szolga) *öt darab sertést*, Pap Gábor csapó-kerti lakosnál *három darabot*.

Letartóztatták *Szakál Juliánát* is, ki *Faragóval* hit nélkül élt és *Szombati Imrét*.

A benyomás.

Történt, hogy tegnap estefelé lement a nap. S történt, hogy bánatosan odahagytam őrs-helyemet a Kossuth-utca szegletén. Mindenik egyformán csodálatos

A nap önkényt ment le, ahogy mondják, de én nem önkényt hagytam ott a helyemet, a hogy mondom, s mondom.

Egy kollégám, aki gyakran szokott kellemes társalgással szórakoztatni, — átlag három szóból áll rendes körülmények között, — ezt a megjegyzést tette, ahogy szilárd állásomban megpillantott:

— Benyomásokat gyűjt?

— Igen, igen, válaszoltam meglepetve s egy uj, nem épen kellemes benyomással pillanték a tova sandalgó után.

Gondolatokba mélyedtem.

Valóban, az ember olyan, mint egy piros postai gyűjtő-szekrény, örökké gyűjti a benyomásokat és soha sem telik meg.

Mindig alkalmas egy uj benyomás felfogására, pl. egyszer sem mulasztja el, ha még olyan bánatos, vagy bosszus, vagy — bamba is ilyen megjegyzéseket tenni bizonyos benyomások hatása alatt:

— Ez a kis lány igen csinos.

Némely ember aztán igen örül, ha efféle szellemes megjegyzésében gyönyörködhetik s mindent elkövet, hogy trainirozza magát reájuk. Például ismerek egy urat, akitől gyakran lehet efféle ötleteket hallani:

— Olyan, mint egy töltött káposzta, akit rosszul töltöttek.

— Ej, de ritkán hull az eső, egy-egy czingár legény elbujhatna közte.

— A Jézuska nem lehetett szebb, mint kedves nagysám.

Mig ezen andalogtam, egy utcaszegleten, egyszer csak sipp, supp! Jaj a hátam, jaj a vállam! Rémülten állok meg, lábaim a földbe gyökereznek s egy nyájas hangot hallok:

— Ah, pardon utam, pardon. Ezer bocsánat, nem önt akartam. Ej, de csodálatos tévedés, az az ur, a kit én várok, — hosszu, Ön rövid. Az fekete. — Ön fehér. Ej, de csodálatos.

Valóban csodálatos, ekkor kapok észbe.

— Uram! Mi ez? Uj benyomás? Köszönöm az illet — s a nézők, akik odagyűltek, azt hiszem, most is igen kellemesnek találják azt a benyomást, amit két öklelődző ur nyújtott nekik.

Manó.

Apró szegek.

(A zöld levél. — Boránd bácsi. — A közös ló. Panaszos a kapitányságnál.)

Busan, leverten ültek a műhelyben a szerkesztőség robotoló tagjai.

Megérkezett a gyászlevél távirat alakjában, hogy a vitéz Cronje megadta magát.

— Huh! Hah! — rikkantgattak fel sorban a munkatársak s dühöngve morzsolták ökleiket.

Forró, perzselő volt a levegő. A fellángolt vér gyuladásba hozta az idegeket.

Ekkor felnyílik az ajtó s belép rajta egy mosolygós arcú néni, karján ozipelve vesszőből fonott kosarát.

— Mit akar néni? — kérdezzük tőle egyszerre elröppenő hangon.

— Zöld levélét árulok, ha vennének az urak! Öt gyermekem, egy vén, tehetetlen anyósom, meg az uram is . . .

— Jaj lelkem, itt nem szükséges. Hanem vigye át ide a szemben levő nagy épületbe Aranyossy tatához. Az megvásárolja mindet, mert ott szükséges a zöld levél.

Az asszony hálás pillantásokkal távozott el s ment egyenest a színházba Aranyossy tatához, ki épen a jegyrendezés nehéz munkájával foglalkozott.

— Jegy kell? Karzat vagy földszint?

— Kérem, zöld levelet hoztam, hogy . . .

— Mi az ördög zöld levelet. Menjen a pokolba a zöld levelével. Csinálunk itt anélkül is elég zöldeket!

Az asszony bámult, csodálkozott és ezután magában dörögve tovább kullogott.

Boránd bácsi tudvalevőleg a mult nyáron megjubilált.

Ötven évig tartó szinpadai sikereire fizetett rá vagy ötven torintot.

Az öreg ezóta nagyon is elzárkózott életet él. Kiábrándította a keserű tapasztalat.

A napokban épen csendes lelki nyugalommal pipázgatott, mikor három elegáns ifju nyitott be hozzá.

— Boránd bácsi, — szóltak, — mi azért jöttünk, hogy jubileumot rendezzünk tiszteletére.

Boránd bácsinak kiesett a pipa a szájából s rémüldöző arccal húzódtott a szegletbe.

— Az Istenért! Mit gondolnak? Hát örökre tőnkre akarnak tenni? — rebegte. Inkább még előlkezdem ismét az ötven évet, semhogy egyszer megjubiláljam.

Két külteki lakos állit be a mezőrendőrséghez. Olyan hülemedező arcot mutat minde-nik, mintha a siralomházból szabadultak volna ki.

— Mi kell? — kérdi a fogalmazó.

— Alássan kérem, törvényt kérünk!

— Hát mi baj?

Az egyiknek előrenyaklik a teste felső része s torkát köszörülve megszólal:

— Ugy volt az könyörgöm, hogy imé a komámmal, mán hogy Szeges János szomszéd-dal vettünk közösbe egy lút, hogy mondunk, hol egyikünk használja az alkalmatosság körül, hol a másikunk.

— Hát aztán? Mire itt a törvény?

— Alássan kérem, most jön még a dolog hátulütője, mer hát a lút megvettük vót még három hete, osztán azóta én még csak egyszer se használhattam a magam szükségletére, mer hát a szomszéd magának tulajdonítja az egisz lút.

— Hát van irás róla, hogy közösen vették?

— Dehogy is van! Ért is arra a szegény ember, hogy minden csekélység felett irka-firkálgasson!

— No, hát akkor el is utasítom a keresetével. Nem is kell magának ló, hiszen eléggé lóvá tette a komája!

Gömbölyü termetű, telt arcú leány jelenik meg a kapitányság előtt.

Szeméből annyi tűz, arcából annyi élet serked, hogy a vén fogalmazó is rajta feledi tekintetét.

Nyomában egy idres-bodros kalapu, sovány alkatu asszonyosság lépdél, kinek arcza ugy be van rakva szeplőfoltokkal, mint a pulykatojás.

— Mi kell, galambom? — szólítja meg szeliden a fogalmazó.

— Kéremalásson, azért jöttem volna, hogy odahagyom a helyemet.

— Aztán miért?

— Pirulva süti le szemeit a szép leány, majd asszonyára néz.

— A tekintetes asszony mindig veszeke-dik velem, hogy . . .

— No, no, csak mondja ki bátran!

— Kéremalásson, szégyenlem kimondani. Azzal vádol, hogy az ura . . .

A fogalmazó a szép leányról a pulykatojához hasonló arczlatu nőre vetette tekintetét s mosolyogva jegyezte meg:

— Hja! Értem már, értem!

Keserű Gazsi.

Enquéte az igazságügy-minisztériumban.

Az igazságügyminisztériumban tegnap kezdődött meg az enquéte a biztosítási ügy reformjáról. Plósz Sándor miniszter ismertette a tervezet historikumát s megjelölte az enquéte elveit s irányát. A tervezet szól a biztosítási magánvállalatokról. A miniszter ismertetése után beható vita indult meg, melyben részt vettek: dr. Neumann Ármán, dr. Kun Béla, Beck Hugó, dr. Márkus Dezső, Nagy Ödön, Örmödy Vilmos, Ottlyk Iván, Lévy Lajos, Ágoston József, Farkas Gyula, Poór Jakab és Frank Frigyes.

A vita afelett indult meg, minő magánvállalatok vettessenek alá a törvénynek. Neumann Ármán azt kívánja kimondatni, hogy csak részvénytársaságok és szövetkezeteknek legyen megengedve a biztosítási ügyletekkel való foglalkozás. Dr. Kun Béla nem tartja indokoltnak az állami felügyeletet. Beck Hugó ellenben az állami felügyeletet kiterjesztetni akarja a magánvállalatokra is;

a czélt felügyelet szerinte az egész világon a legliberalisabb. A biztosító intézetek kötelesek a legszélesebb garanciát nyújtani a biztosítottak részére. Ormódy Vilmos a kiházasítási egyleteket az állami felügyelet körébe vonandóknak tartja.

Ottlyk Iván az állatbiztosítás létesítésének könnyítését kívánja. Lévy Lajos helyesli a törvénytervezet azon intézkedését, hogy a jótékony egyesületeket nem sorozza a biztosítási intézetek közé.

Beck Hugó ezekre is szükségesnek tartja az államfelügyeletet. Neuman Armin a külföldi társaságoknak üzemük folytatását csak fióktelepek felállításával engedné meg. Ormódy Vilmos a magánjogi szankezió hiányát kifogásolja. Dr. Arányi Miksa tulszigorunak tartja, hogy minden egyes biztosítási alap kívántatik meg. Beck Hugó szerint épen a modern államok törvényhozása még tovább megy, mint a tervezet, mely kauzciót nem kíván.

Ágoston József szerint külön kellene felvenni a kárbiztosításnál a tűz, a jég-, kár- és a szállítmányi biztosítást külön-külön 500,000 koronával; ennyi elég az életbiztosításra is. Neumann a biztosítási alap minimumát kívánja megállapítani. Bein Károly az életbiztosítási intézeteknél szükségesnek tartja az egy millió koronát. Poór ezt elégnék véli. De kimondani kívánja, hogy kölcsön útján a társaságnak tőkét szerezni nem szabad. Az élet és kárbiztosításoknál a leszállítását nem engedné meg. Popovics Sándor a szövetkezetekre bizonyos enyhítő intézkedéseket kér felvenni, különösen a biztosítási üzletágra egy millió korona biztosítási alap tekintetében. Ágoston a nyere-ménytartalékokat állandóan javadalmazandónak tartja. Frank Frigyes a kárbiztosítást három részre kívánja osztani: jég, tűz és szállítmány biztosításra, külön-külön 500,000 korona alappal.

Lévy ezt tulhajtott intézkedésnek tartja. Ormódy a leszállításnál a minimumot minden egyes biztosítási ágra 100,000 koronában szabná meg. Neumann Armin a szövetkezetekre 40,000 koronában szabná meg a minimumot.

Beck szerint leszállítási jogot a biztosítási állami hivataloknak nem adna. A szövetkezeti kisebb ágagnál a 40,000 korona nagyon sok; ez lehet a maximum.

A tárgyalás ma délután folytatottatni fog.

Megnyugvás.

(Társadalmi-filozofiai elmélkedés.)

A modern világember élete sokféle socialistikus benyomások alatt áll. A vallás és szokások, a főnálló törvények, a létért való küzdelem, az uralkodó kifejtett izlés, mindezek nemesak naponként és óránként foglalkoztatják a népet, hanem a legnagyobb mértékben befolyásolják annak a gondolkodását és érzelmeit is. E külső hatások és aprólékos küzdelmek nélkül a társadalom talán fönn sem állhatna. Magában véve a megélhetési gondok annyiszor jutnak ellentétbe a társadalmi kötelezettségekkel, hogy ezek miatt sokszor az egyén a legnagyobb meg hasonlításba jut egyes társadalmi osztályokkal.

Azt az embert, kinek foglalkozása összeegyezhető az erkölcsi szabadság és felelősség kettős tulajdonságával, sohasem fogja az önérzete elhagyni. A politikai szabadságot 1848 után többé nem lehet kiirtani a népek szívéből. A szabad kenyérkereseti mód és foglalkozás annyira fokozta a létért való küzdelmet, hogy azon elkeveredett kitörni vágyó gondolatok, melyek eddig a nép kebelében szunnyadtak, most forrongásban vannak. Ha az új viszonyok által formált egyéniségekre az állam rendeletei és követelése nyomasztólag hatnak és különösen ha anyagi áldozatokkal járnak, akkor csak ujjmutatás kell az illetőknek arra, hogy megtudják, mely irányban kell a társadalmi mozgalmat megindítani. Ilyen ujj pedig akad több a szükségesnél.

Már Aristoteles azt tanította, hogy az ember szerencséje nem a tétlen életmódban

nyilvánul, hanem észszerű tevékenységben, munkálkodásban. Minden eszköz és tehetőségnek a fölhasználása szükséges ahhoz, hogy az ember a szerencsésjét kihasználhassa. Már a gyermek szorgalmat fejt ki azzal, hogy játékszereivel foglalkozik, — a felnőtt pedig munkássága elé czélt tűz ki, melyet elérni óhajt és csak annak az elérhetése szüli meg az emberben a megelégedést. Az emberi szellem nemesak működni, hanem teremteni is akar.

Ha az egyesek tevékenysége oly méderben haladna, hogy a szorgalom létrehozhatná a megelégedést, akkor a szociális érdekek ki volnának elégtive.

A legtöbb foglalkozás bir egyes szociális természetű tulajdonsággal, de maga a remény, hogy talán elérjük czélunkat, hogy nem dolgozunk haszon nélkül, lassankint hozzászoktat bennünket megbirkózni a legnagyobb nehézségekkel is.

A jelenkor körülményei és viszonyai közepette azonban olykor ködbe van burkolva a távoli czél.

Sokszor a legnagyobb tevékenység és munka csak a megélhetést biztosítja, mert a huszadik század oly magas igényeket támasztott és oly sok élvezetre csábítja a legnyugodtabb szemlélt is, hogy a rendes megélhetésen kívül igényeik kielégítése csaknem lehetetlen.

A mód azonban, melylyel ezen változtatni lehet, meg van adva.

Bár a gyermekbe oltanak be azon gondolatot: a társadalomnak és a közjónak használni. E czélt úgy érjük el, ha a nevelést a vallás tanításával támogatjuk.

Akkor egy nagy lépéssel jutnánk közelebb a teljes békehez. Mert ismeretes az a hatás, a melyet a vallás a népek lelkére gyakorol. A szociál-filozofusnak előbb-utóbb oda kell jutnia, midőn azokat az eszközöket keresi, melyekkel a gazdasági problémák megoldhatók volnának, hogy a problema megoldásához a népek lelkének irányításakép a vallást is segítségül kell hívnia. Mert aki az Istennel dolgozik: nem pazarolja el a föld javait.

F. E.

RÖPPENTYŰK.

Vannak hölgyek, a kik azért nem mennek bálba, mert nincs mit — levetniök.

A kulisszatologatók abban különböznek a rendjeles uraktól, hogy a dekorációkat a hátukon hordják.

Minden bűvész csaló. Mert ha igazán bűvész volna, nem volna szüksége arra, hogy pénzért mutogassa magát.

Ha Sokratest nem mérgezték volna meg, talán ma már nem is élne.

Gyermekeinket megtanítjuk beszélni s haragszunk rájuk, ha nem tudnak hallgatni.

Az asszonyi varázs ritkábban csinál férfiből ifjút, mint ifjúból kamaszt.

Van eljegyzés, a mely nem egyéb, mint az első lépés a — válás felé.

VIDÉK.

— Karikagyűrű helyett rabbilincs. Igen épületes dolog történt, mint nekünk írják, Sarkad-Kereszturon. Egy odaváló módos gazdalegény esküvőre indult a szive választottjával. Tizenkét pántlikás szekéren, vig hujaszóval vonult a templom felé a nász sereg: a czifra vőfélyek, sok szoknyás nyoszoló lányok, meg az atyafiság férfiai asszonyai. Az első szekéren a boldog vőlegény vitte viruló mátkáját, aki ugyancsak huzódott az ölelés elől, csók elől, amiből pedig nyílt utea során is kijutott neki bőven. És a sor közepén, valahol a nyolezadik szekéren huzta a banda, huzta oly keservesen, hogy az ember szive megesett rajta. Szóval

nagy volt a jókedv, szinte hasogatta a levegőt a legények duhaj kurjantása. Ekkor történt azután, hogy két csendőr jött szemben a lakodalmas menettel. A zsandárok megállították a kocikat, s a násznép leirhatlan rémületére, a templomtól, a boldogság küszöbéről tiz lépésnyire mennyasszonya oldalán letartóztatták a vőlegényt. A vőlegényt, s még két czifrabotos vőfélyt, akiket többszörös lopás miatt vontak ki a szabad emberek társadalmából. A skandalum óriási volt, a lakodalmi vacsora még ennél is óriásibb. Így eshetett meg — s ezt a történeti igazság kedvéért jegyezzük föl — hogy a botrány fölött egy óra alatt napirendre tértek, a lakzi ellenben vőlegény nélkül a kora hajnali órákig tartott. A parti azonban valószínűen felbomlott.

A kit kétszer vertek agyon. Ez a csodálatos szerencsétlenség Kolompár Antal sátorbeli cigányon esett meg. A dolog úgy esett, hogy szemrevaló felesége volt a cigánynak, a kire a vajda legény fia is szemet vetett. Kolompár a vajda fiába nem mert belekötni, ellenben úgy vett magának elégtételt, hogy more patrio megrakta az asszonyt, a ki sietett baját elpanaszolni a szeretőjének. A vajdafi megharagudott és — befolyásos ember lévén a sátoralján, mely akkor éppen Mező-Kászony közelében táborozott — Kolompárra uszította az egész cigányságot. Szegény Kolompár Tónit úgy elverték, hogy eszméletlen állapotban maradt a földön. A cigányok azt hitték, hogy meghalt, kocsira kapták tehát és elmenekültek. Kolompár azonban magához tért és jelentést tett az előljáróságnak, mely beszállította a beregszászi kórházba, hol kiheverte a súlyos bajt s e hó elején felgyógyulva hagyta el a kórházat. Kolompárnak, kiszabadulása után az volt az első dolga, hogy felkeresse hűtlen feleségét és a cigánybandát, melyhez tartozott. Sorban járta mindazon helyiségeket, hol hetivásár vagy országos vásár volt és hosszas barangolás után e hó 24-én meg is találta őket Tisza-Nánán az országos vásáron s a hogy a feleségét meglátta, elfelejtett minden fájdalmat, amit miatta kellett elviselni és rohant feleségéhez. A hűtlen asszony azonban, a ki közben már kizárólag a vajda fiát boldogította, szerelmese mit sem akart tudni megtért férjéről, s midőn Kolompár a kocsiját és lovait követelte az asszonytól, a már vásáros jó kedben levő cigánytábor a vajda fiának biztatására újból nekiesett Kolompárnak s ez alkalommal is menekülni akartak a véres tett után, de a csendőrség elfogta az egész bandát és áadták a bíróságnak.

Halalos kötözés. Bagamér községben e hó 25-én este egy Barát Imre nevű rovtó multu egyént rajta értek a szénalopáson. A tettenérők, Borsi János, Fekete József, Vida József és Petku Dávid bagaméri lakosok Barát Imrét megfogták, megkötözték s úgy vitték megkötözve a bagaméri községhez, a hol egy szobába bezárták. Ez úgy éjfél körül történt. — Reggel, mikor a szobába mentek, hol a tolvaj volt, rémülten vették észre, hogy az meg van halva. Az esetről táviratilag értesítették a székellyhidi járásbírószágot s onnan a vizsgálóbíró kiutazott a boncolás megejtése végett. Az ügyben a nyomozás folyik. Hogy a halált a szoros kötés vagy pedig más valami okozta-e, még nincs kiderítve.

MULATSÁGOK.

A Polgári-Kör estélye. Az ős Debreczent láttuk együtt tegnap este, a Hauer Bertalan szállodája külön termében. A Kör tisztikarán kívül a tagok közül mintegy 34-en vettek részt az estélyen. Az első pohárköszöntőt Biczó Gyula mondotta, éltetvén az elnököket, a tagokat s végül azt a jó egyetértést és összetartást, mely a tagok között fennáll. A harmadik fogásnál Roncsik Lajos mint elnök, emelkedett fel és keserűlen és egyszerű szavakban éltette a kör tagjait. Utána Dávid Mihály emelt poharat az új tagokra.

Káposztás Imre Roncsik Lajos elnökre emelt poharat, éltetvén őt, mint ki a kör újabb emelkedésének és a közszellem megteremtésének rövid elnöki működése alatt is első tényezője volt. **Hauer Bertalan**, az új gazda szokású ellenére szólásra emelkedett fel és **Kék Sándort**, mint a kör érdemeiben gazdag alelnökét éltette. **Dávid Sándor** talpraesett pohárköszöntőjével éltette a kör új gazdáját, **Hauer Bertalant**. A kedélyes tósztok még a késő éjjeli órákban is egymást érték.

Jelmez- és bohóczestély. Szabó Miklós táncztanító, 1900. év márczius hó 4-én Lossuth-utczán, a „Nagyváradai söresarnok“ dísztermében 7-ik szám alatt, Bosznai és Kardos urak üzlete közt, nagy és fényes álarczos, jelmez- és bohóczestélyt rendez, a melyre a belépő-díj 1 kor., családjegy 3 személyre 2 kor. 40 fillér. A táncz kezdete este 7 órakor. Étél és italról a vendéglős gondoskodik. A jó talp alá valót Kis Gyula szolgáltatja. Díjak: a legszebb álarczosnak 1 üveg pezsgő. A legcsunyábbnak 1 üveg valódi egri bikavér. Harmadik díj a legutálatosabb bohócznak 1 üveg Rizlingi. Díjkiosztás: éjjélkor a Jury tagjai a közönség közül választatnak, kik a díjakat odaitélik. Tessék vigyázni. Éjjélkor nagy meglepetés lésszen egy műkedvelő által, nagy laterna magica előadás fog tartatni.

KÖZGAZDASÁG.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, február 28.

A határidő-üzlet.

Köttetett	Kezdődött	1/2 1 órakor zárlat
	forint	forint
Buza áprilisra	7.38	7.44— 7.48
Buza októberre	7.66	7.71— 7.70
Rózs áprilisra	6.30	6.32— 6.33
Zab áprilisra	5.00	5.02— 5.03
Tengeri májusra		
1900.	5.08	5.14— 5.16
Repeze szept.-re	12.30	12.30—12.40

Délutáni zárlat 4 órakor:

Buza tavaszra	7.54— 7.55
„ őszre	7.87— 7.88
Rózs tavaszra	6.62— 6.63
„ őszre	6.75— 6.76
Zab tavaszra	5.38— 5.40
Tengeri májusra	5.61— 5.63
Repeze aug.—szept.-re	12.45—12.55

Ertéktőzsde.

Déli zárlat:

Osztrák hitelrészvény	378 50 frt
Magyar	375 25 „
Osztrák-magyar államvasuti részv.	330 75 „

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	756 kor 20 fill.
Magyar hitelrészvény	750 „ 50 „
Osztrák-magyar állam-vasuti részvény	660 „ 50 „

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, február 28.

Piaczi árak métermázsánként:

Buza minőség 77	6.60— 6.80
„ „ 78	6.80— 7.—
„ „ 79	6.90— 7.05
„ „ 80	7.10— 7.25
Rózs „ 71/73	5.60— 5.65
Árpa	4.90— 5.10
„ (jobb)	5.20— 5.40
Zab	4.60— 4.75
„ prima	5.00— 5.20
Tengeri új.	4.70— 4.80
Köles	5.80— 6.—
Napraforgó mag	4.50— 4.60
Bükköny	6.40— 6.70
Lóhere	65.—70.—
Luczerna	40.—42.—
Pogácsa napraforgó	4.80—
„ tökmag	5.00— 5.20
Bab (fehér)	6.20— 6.50

REGÉNY.

A kakuk.

— Vig elbeszélés. —

Írta: Szini Péter.

(Polytatás.)

8.

A koporsó nem az én számomra készült, mert lábaim csak összezsugorodási műtét véghezvitele után fértek el benne.

— Gyertyát a kezébe! — hangzott a parancsszó, melynek elhangzása után egyik égő gyertyát jobb kezembe helyezték.

Szánandó helyzetemben annyira különösnek tűnt fel előttem az a sok hókuszpókusz, hogy elmosolyodtam.

Most a főnök hozzám közeledett és a feszületet mellemre helyezte.

E czerimonia elvégzése után kezdetét vette az érdemleges kihallgatás.

— Földnek szerencsétlen gyermeke! — szólt hozzám. — Előre figyelmeztetek, hogy minden kérdésre szabatos és igazságnak megfelelő választ adj, különben a koporsófedél rád záratik s elevenen kóstolod meg a halált.

— Elevenen? — gondolám... Igaz, hogy halva nem is lehet megkóstolni, de mégis igaza van az ősznek: élni és mégis halva lenni, ez elevenen való megkóstolása a halálnak.

A szép hölgy is odajött a koporsóhoz s kaczerán mosolygott reám.

Elfogta e mosolyra a düh keblem tágas rejtekét s elhatározám, hogy erélyesen viselem magamat e csöveslék-néppel szemben.

— Mi a neved? . . . hangzott a kérdés.

— Először azt hozza ön tudomásomra: miféle bűnös cselekmény miatt jutottam kegyes jóindulatukba? — feleltem én.

— Figyelmeztetek, hogy a vizsgálat gyors menete elé ne gördíts akadályokat ostoba kérdéseiddel! Majd kiviláglik az is, ne félj! Mondjad: mi a neved?

— Az bizony nem olyan világraszóló név. Patkány Elizeusnak hívnak.

— Igazat mondasz-e?

— Isten engem úgy segéljen! . . . .

Még olyan emberre sem akadtam, ki kételkedett volna nevemben.

— Jó, jó, no! Tehát Patkány Elizeus vagy? Hol születél?

— Ugyan kérem, ne töltesse az időt velem ily haszontalan kérdésekkel. Hát mire nézve tarthatik az én születési helyem a dologhoz?

— A legapróbb részletekig tudunk kell mindent! — felelt vallató bíráim egész komolysággal. Ajánlom, hogy hagyj fel kicsinyes kötekedéseiddel. — Felej őszintén, mint illik egy gentlemanhoz. Ugy is tudjuk mi életed minden csinját-binját.

— Ha tudja, hát ne kérdezze! feleltem én nemes dühvel s a kezemben tartott gyertyát úgy dobtam egyik mellettem álló férfi arczához, hogy az felorditva bukfenchezett fel.

Azután a feszületet ragadtam meg, hogy majd az ősz embert is utána küldöm vele, de e pillanatban erős marok szoritotta át gégemet.

Eszméletet veszítve rogytam vissza a koporsóba.

Midőn felocsudtam, nem láttam többé semmit. Felemelni akartam kezeimet, — de akadályba ütdődött. A koporsó fedele rám volt zárva.

Az első pillanatban — szerencsétlen helyzetem felgondolása — iszonyu ordításban tört ki ajkamom s azután nekidőltem a koporsófedélnek.

A nagymérvű mozgalom következtében, melyet minden érzékemmel kifejtettem, a koporsó legurult az asztalról s fedele fel pattant.

Erősen megütém magamat, de nem törődtem vele. A halálos félelem oroszláni bátorságot adott.

Megragadtam a koporsót s mintegy második Herkules törtem darabokra.

A kezemben maradt fedelével megvakon neki mentem végső tusámat kívülten néző ellenimnek.

— Piff! poff! Sipp! sup! — ütöttem, a kit csak találhattam.

A babonás rablók rémülten huzódtak előlem egy másik üregbe, melynek vasajtáját rögtön beesukták.

Az egész dolog pillanat műve volt csak.

Azt hittem, hogy a tér teljesen kiürítve van elleneimtől, midőn egyik rabló, az asztal alul kibujva megragadta lábaimat s leepert a földre.

Darabideig dulakodtunk. Egyszerre erőmet fogyni éreztem s szemeim előtt homályossá lett a kivilágított üreg.

Éles fájdalom nyilalt baloldalomnál. Oda tapintottam s vérem bugyogva omlott ki.

Az alattomos rabló késével szurt meg.

Volt még annyi erőm, hogy megragadjam torkát. Kéjes örömmel szoritottam azt össze s szinte gyönyört adott a felfedezés, hogy a gonosz embert perczenkint hagyja el a lélek működése.

— Meghalok, de te is meghalsz! — sugtam fülébe.

— Bocsáss el! — rimázkodott az, a mint leszorított légesöve engedé. — Elismerem, hogy legyőzötve vagyok általad. Azonban mi hasznod lesz halálomból? Nem jobb lesz-e, ha fizetek neked életem váltásául negyvenezer forintot?

— Ide vele! — kiáltottam én fel s eleresztettem torkát. — Ajánlom azonban, hogy ne tréfálj velem, mert most egyáltalában nincs hangolva kedélyem a tréfálkózáshoz!

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 153. Bérlet sz. 127. „A“ ak
Csütörtökön, 1900. évi márczius hó 1-én

A hálókocsik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Csütörtök, márczius 1-én „A“ bérletben *Hálókocsik ellenőre*. Vigjáték 3 felvonásban.

Péntek, márczius 2-án „B“ bérletben a *Görög rabszolga*.

Szombat, márczius 3-án „C“ bérletben *A 47-ik cikk*. Színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, márczius 4-én két előadás: Délután 3 órakor félhelyárakkal Dóczy József eredeti népdramája: *Liliom Klári*. Este rendszer helyárakkal bérletszűnetben: *Sulamith*. Zsidó dalmű 4 felvonásban.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Fagymentes és fajtiszta

sima szőlővesszők

kaphatók

Kardos László szőlőtelepéről helyben

és pedig:

20 000 piros Chasselas Croquan	4 frt.
50,000 fehér	3 „
10,000 Passatutti illatos	10 „
5,000 Raisin de Calaber	10 „
1,000 Muskat Hamburg	10 „
5,000 „ Lunel	4 „
2,000 „ Alexander	5 „
2,000 Sárga Koeske csecsü	4 „

1901. Január 1-től

6 esetleg 9 évre

bérbe adó

T.-Polgári (Szabolcs-megye) határban 2 tagban levő, kellő gazdasági épületekkel ellátott 750-es 250 magyar holdas **tag birtok** együttesen vagy külön.

Bővebb felvilágosítást ad **Munk Soma A.-Zsolca, Borsod-megye.**

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

Köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és szápmarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használják.

A mellszörp gyermekeknek is adható.

Egy nagy üveg ára **1 Korona 60 fillér**, egy kis üveg **1 Korona**.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára **50 fill.**

Kárpáti meltea.

Egy nagy csomag **80 fill.**, egy kis csomag **40 fillér**. Szintén kitűnő sikerrel használják a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán, Debreczenben: Toth Béla** gyógyszerésztárában (Tisza-palota), **G. Rochlik Arthur** főtér 2144. **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő** gyógyszerésztárában.

Utolsó hét.

MÁRCIUS 6-ÁN
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
JAVÁRA RENDEZETT

NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

100,000 KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MEYEK
20% LEVONÁSSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak **1 KORONA.**

Csak ezen védjeggyel valódi.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk **SCHAFFER ROZA** névre.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legrágább kiáncsot megszerezni eddig csak a

Mme Rosa Schaffer

szereb kir. udv. és kamarai szállító, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépítő szerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetlen; a bőrt vakító, fehérő varázsolja és pompás zománca alatt a lekiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. A ránczokat és redőket kisimítja, a káros szépítőszerek által kitágított likaesokat összehuzza és az arcnak údo, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet anélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnő. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, estőnkint minden hölgynek használnia kellene. Egy téglty 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdőségét, erősíti és legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz az 1897. évi Párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy arany

éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőten, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a os. kir. szab. homlokkötő darabonkint 1 frt 50 kr-ért és „Savon Ravissante” kiváló szépség-szappan hölgyek és urak részére darabonként 80 kr-ért. Schaffer Róza asszony visszavarázsolja az 6 „KINOIR”-jával minden megszült hajúknak ifjúkori színiét, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bársonyszerű feketét. A „KINOIR” egyszeri használata elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elárt színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem csodálatos hatásúért teljes kezeséget válllok. Számtalan elismerő és köszönőírat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskreczió miatt nem közölhetők. 930-100-13

Központi raktár: Rosa Schaffer Bécs, I., Kohlmarkt 6.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Nyomatott a „Csokonai” nyomdában, Debreczenben.